



KORRALDUS

05.10.2026 nr DM-133130-14

Tammistu II kruusakarjääri keskkonnaloa nr KL-516142 muutmine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 48, § 68 lõike 3 punkti 2, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 lõike 1 punkti 4, haldusmenetluse seaduse § 53 lõike 2 punkti 3, § 61 lõike 1 ning tuginedes Dozerland OÜ (käesoleval hetkel on taotleja Lääne Teed OÜ) 15.10.2025 taotlusele, Lääneranna Vallavalitsuse 11.02.2026 korraldusele nr 55, **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1. muuta Lääne Teed OÜ-le (registrikood 10879306) Tammistu II kruusakarjääri mäeeraldisel maavara kaevandamiseks antud keskkonnaluba nr KL-516142 järgmiselt:

1.1.1. määrata mäeeraldise pindalaks 21,37 ha;

1.1.2. määrata mäeeraldise teenindusmaa pindalaks 24,44 ha;

1.1.3. märkida mäeeraldise koosseisus olevate plokkide 3, 4, ja 5 aT jääkvaru kogused seisuga 30.06.2026 järgmiselt:

- plokk 3 aT (ehituskruus) - 42,589 tuh m³

- plokk 4 aT (ehitusliiv) - 119,741 tuh m³

- plokk 5 aT (ehituskruus) - 56 tuh m³

1.1.4. lisada mäeeraldise koosseisu ja loa vormile ehituskruusa aktiivse tarbevaru plokki 6 andmed järgmiselt:

- kaevandatud maavara kuulub eraomanikule - ei;

- kaevandamine lubatud allpool põhjaveetaset - jah;

- varu kogus 47 tuh m³ (seisuga 30.06.2026);

1.1.5. lisada mäeeraldise koosseisu ja loa vormile ehituskruusa aktiivse tarbevaru plokki 7 andmed järgmiselt:

- kaevandatud maavara kuulub eraomanikule - ei;

- kaevandamine lubatud allpool põhjaveetaset - jah;

- varu kogus 12 tuh m³ (seisuga 30.06.2026);

1.1.6. lisada mäeeraldise koosseisu ja loa vormile ehitusliiva aktiivse tarbevaru ploki 8 andmed järgmiselt:

- kaevandatud maavara kuulub eraomanikule - ei;
- kaevandamine lubatud allpool põhjaveetaset - jah;
- varu kogus 36 tuh m³ (seisuga 30.06.2026);

1.1.7. lisada mäeeraldise koosseisu ja loa vormile ehituskruusa aktiivse tarbevaru ploki 9 andmed järgmiselt:

- kaevandatud maavara kuulub eraomanikule - ei;
- kaevandamine lubatud allpool põhjaveetaset - jah;
- varu kogus 95 tuh m³ (seisuga 30.06.2026);

1.1.8. lisada mäeeraldise koosseisu ja loa vormile ehituskruusa aktiivse tarbevaru ploki 10 andmed järgmiselt:

- kaevandatud maavara kuulub eraomanikule - ei;
- kaevandamine lubatud allpool põhjaveetaset - jah;
- varu kogus 3 tuh m³ (seisuga 30.06.2026);

1.1.9. lisada mäeeraldise koosseisu ja loa vormile ehituskruusa aktiivse tarbevaru ploki 11 andmed järgmiselt:

- kaevandatud maavara kuulub eraomanikule - jah;
- kaevandamine lubatud allpool põhjaveetaset - ei;
- varu kogus 2,40 tuh m³ (seisuga 30.06.2026);

1.1.10. lisada mäeeraldise koosseisu ja loa vormile ehituskruusa aktiivse tarbevaru ploki 12 andmed järgmiselt:

- kaevandatud maavara kuulub eraomanikule - jah;
- kaevandamine lubatud allpool põhjaveetaset - ei;
- varu kogus 2,50 tuh m³ (seisuga 30.06.2026);

1.1.11. märkida kaevandatava varu kogused (seisuga 30.06.2026) järgmiselt:

- kruus, ehituskruus– 251,689 tuh m³
- liiv, ehitusliiv – 148,841 tuh m³

1.1.12. määrata keskmiseks tootmismahuks aastas 49 tuh m³.

1.2. Muuta keskkonnaloal nr KL-516142 kõrvaltingimust nr 1:

1.2.1. Sademetevaesel perioodil, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5 °C ning

toimub kaevandamistegevus, on keskkonnaloa omanikul kohustus kasta karjääris kaevise transportimisel kasutatavaid karjäärisiseseid teid ja platse. Kui kaevandamist (maapõuaseaduse § 6 alusel) ei toimu, ei ole kohustust teid kasta.

1.3. Jätta kehtima keskkonnaloal nr KL-516142 olev kõrvaltingimus 2 muutmata sõnastuses.

1.4. Lisada juurde kõrvaltingimused 3-5:

1.4.1. Juhul kui loa omaniku tegevuse tõttu peaks hiljem piirkonna majapidamiste veevarustuses ilmnenema häiringuid, siis on loa omaniku kohustus häiringud koheselt kõrvaldada.

1.4.2. Kui loa omaniku väitel ei ole veevarustuse häiringud seotud kaevandamisega, tuleb kaevandajal tellida täiendav eksperthinnang, mille raames antakse hinnang, kas kaevude veetaseme ja vee kvaliteedi muutused on tingitud kaevandamisest. Eksperthinnang tuleb esitada Keskkonnaametile.

1.4.3. Kui eksperthinnanguga on tõendatud, et veetase karjääri mõjupiirkonnas olevates kaevudes on langenud tarbimist mittevõimaldavale tasemele või vee kvaliteet on halvenenud kaevandaja tegevuse tõttu, siis tuleb arendajal asendada need sügavamatest veekihtidest toituvate kaevudega ja kanda kõik sellega kaasnevad kulud (s.h. põhjendatult vanade kaevude tamponeerimine ja uute veetrasside toomine hooneteni). Uued kaevud tuleb rajada nii ruttu kui võimalik, kuid mitte hiljem kui 1 kuu jooksul.

1.5. Lisada loa tegevuskoha andmetesse Tammistu-Uuetoa (katastritunnus 86302:003:0130), Varbla metskond 63 (katastritunnus 43001:001:1373).

1.6. Avalikustada Lääne Teed OÜ-le kuuluva keskkonnaloa nr KL-516142 muutmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Keskkonnaluba nr KL-516142 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis <https://kotkas.envir.ee/>.

2. ASJAOLUD

2.1. Keskkonnaloa muutmise taotluse läbivaatamine

Dozerland OÜ (registrikood 14195154, aadress Aia tn 24-4, Pärnu linn, Pärnu maakond, Eesti) esitas 11.08.2025 Keskkonnaametile Tammistu II kruusakarjääri keskkonnaloa (nr KL-516142) muutmise taotluse nr T-KL/1029776. Taotluses esinenud puuduste tõttu tuli seda korrigeerida ja nõuetekohane taotlus on registreeritud KOTKAS-s 15.10.2025 menetluse nr M-133130 juurde numbriga DM-133130-4.

Keskkonnaameti 05.05.2026 korraldusega nr DM-136483-2 registreeriti Tammistu II kruusakarjääri keskkonnaluba nr KL-516142 ümber, loa omajaks sai Lääne Teed OÜ (registrikood 10879306, aadress Tehnika tn 2, Uuemõisa alevik, Haapsalu linn, Lääne maakond). Ühtlasi muudeti ettevõtete soovil käesoleva menetluse taotlejaks Lääne Teed OÜ

(edaspidi ka *taotleja*).

Lääne Teed OÜ omab Tammistu II kruusakarjääris maavara kaevandamiseks keskkonnaluba nr KL-516142, mille kehtivus lõpeb 26.01.2038. Lääne Teed OÜ taotleb kruusakarjääri laiendamist horisontaalselt ja vertikaalselt sama maardla piires paikneva maavara kaevandamiseks, kuna kaevandamise ja korrastamise seisukohalt on otstarbekas lamamis paiknev maavara ammendada koos olemasoleva loaga mäeeraldisse hõlmatud maavaraga. Eesti Geoloogiateenistuse 26.06.2025 korraldusega nr 13-5/25-80 muudeti Tammistu maardla registrikannet lähtuvalt OÜ Mäebüroo Nord tööst nr 13-2/25-920 „Seletuskiri Tammistu maardla täiendava varu arvele võtmise kohta (varu seisuga 30.03.2025)“.

Kehtiva keskkonnalooga Tammistu II kruusakarjäär asub Pärnu maakonnas Lääneranna vallas Koeri külas. Taotletav Tammistu II kruusakarjääri mäeeraldis paikneb riigile kuuluvatel kinnistutel Tammistu kruusakarjäär 1 (katastritunnus: 43001:001:1369; sihtotstarve: mäetööstusmaa 100%), Tammistu kruusakarjäär 2 (katastritunnus: 43001:001:1370; sihtotstarve: mäetööstusmaa 100%) ja Varbla metskond 63 kinnistul (katastritunnus: 43001:001:1373; sihtotstarve: kaitsealune maa 70% ja maatulundusmaa 30%) ning osaliselt kattub eraomandis katastriüksusega Tammistu-Uuetoa (katastritunnus: 86302:003:0130; sihtotstarve: maatulundusmaa 50% ja mäetööstusmaa 50%).

Lääne Teed OÜ taotleb Tammistu II kruusakarjääri mäeeraldis laiendamist horisontaalselt ja vertikaalselt, hõlmates lisaks olemasolevatele Tammistu maardla ehituskruusa aktiivse tarbevaru plokid 6, 7, 9, 10 ja ehitusliiva aktiivse tarbevaru ploki 8. Kehtiva loa kohaselt on mäeeraldis pindala 13,15 ha ja mäeeraldis teenindusmaa pindala 13,76 ha. Laienduse tulemusel suureneb mäeeraldis pindala 21,37 hektarini ja teenindusmaa 24,44 hektarini.

Taotletav Tammistu II kruusakarjääri mäeeraldis hõlmab aktiivse tarbevaru plokkide 3-12. Seisuga 30.06.2026 on Tammistu II kruusakarjääriga hõlmatavate plokkide jääkvaru järgmine:

- 3 plokk (ehituskruus) - 42,589 tuh m³
- 4 plokk (ehitusliiv) - 119,741 tuh m³
- 5 plokk (ehituskruus) - 56 tuh m³
- 6 plokk (ehituskruus) - 47 tuh m³
- 7 plokk (ehituskruus) - 12 tuh m³
- 8 plokk (ehitusliiv) - 36 tuh m³
- 9 plokk (ehituskruus) - 95 tuh m³
- 10 plokk (ehituskruus) - 3 tuh m³
- 11 plokk (ehituskruus) - 2,40 tuh m³
- 12 plokk (ehituskruus) - 2,50 tuh m³

Kokku on ehituskruusa aktiivne tarbevaru 260,489 tuh m³ ja kaevandatav varu 251,689 tuh m³ (kehtival loal 327,964 tuh m³). Ehitusliiva aktiivne tarbevaru on 155,741 tuh m³ ja kaevandatav varu 148,841 tuh m³ (kehtival loal 171,80 tuh m³). Loa muutmisel on täpsustatud varukoguseid vastavalt keskkonnaministri 23.10.2019 määruse nr 56 „Keskkonnaloa taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnaloa taotluse ja loa andmekoosseis“ § 40

lõike 3 punktile 2.

Maavara kasutusalaadeks on tsiviil- ja teedehitus, kaevandatud maa korrastatakse veekoguks ja metsamaaks.

Keskkonnaamet kontrollis ettevõtte esitatud taotlusmaterjalide vastavust maapõueseaduses (MaaPS), keskkonnaseadustiku üldosa seaduses (KeÜS), keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses (KeHJS), keskkonnaministri 23.10.2019 määruses nr 56 „Keskkonnanaloo taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnanaloo taotluse ja loa andmekoosseis“ sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks taotluse menetlemiseks.

Riigilõiv 995 eurot on tasutud 08.08.2025 riigilõivuseaduse § 136² lõike 2 kohaselt.

MaaPS § 49 lõike 2 alusel andis keskkonnanaloo taotlusele arvamuse riigiasutus, kelle ülesanne on tagada riigi geoloogiaalane pädevus (Eesti Geoloogiateenistuse 14.08.2025 kiri nr 13-1/25-1319).

Taotletav Tammistu II kruusakarjäär kattub täielikult kraav-kuivendusega maaparandussüsteemi TAMMISTE (TP-674) maa-alaga. Teenindusmaa idapiir külgneb kanal, peakraav (valgala kuni 10km²) Nunnajõgi kalda veekaitsevööndiga.

Tammistu II kruusakarjäärist ~20 m ida ja lõuna pool on Massumetsa looduskaitseala (KLO1000732). Tammistu II kruusakarjäärist ~300 m kaugusel edela pool on III kategooria kaitsealuse liigi *Picus canus* (hallpea-rähn) elupaik (KLO9113266) ja ~520 m kaugusel lääne pool on III kategooria kaitsealuse liigi *Crossocalyx hellerianus* (Helleri ebatahtlehik) kasvukoht (KLO9402316).

Taotletava Tammistu II kruusakarjääri mäeeraldise ja teenindusmaa piires ja selle lähikümbruses puuduvad kommunikatsioonid ja hoonestus, ei ole kultuurimälestisi, muinsuskaitse objekte ega Natura 2000 alasid.

2.2. Keskkonnanaloo muutmise taotluse ja otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

Loa andja edastas esmase taotluse 11.08.2025 keskkonnaotsuste infosüsteemi kaudu koheselt pärast selle saamist teadmiseks ja soovi korral arvamuse avaldamiseks Lääneranna Vallavalitsusele (edaspidi ka *kohaliku omavalitsuse üksus*; KeÜS § 43 lg 1 ja 2).

Loa andja teavitas ettevõtet menetluse algatamisest 03.11.2025 kirjaga nr DM-133130-5 ning küsis kohaliku omavalitsuse üksuselt 03.11.2025 kirjaga nr DM-133130-6 täiendavalt arvamust nõuetekohaseks tunnustatud taotluse kohta (KeÜS § 43 lg 2¹, MaaPS § 49 lg 6).

Loa andja teavitas avalikkust loa menetluse algatamisest 03.11.2025 väljaandes Ametlikud Teadaanded ning piirinaabreid ja mõjutatud isikuid taotluse esitamisest 03.11.2025 kirjaga nr

DM-133130-5 (KeÜS § 46 lg 1 p-d 1 ja 2).

Kuni loa muutmise või sellest keeldumise otsuse tegemiseni on igaühel õigus esitada taotluse kohta ettepanekuid ja vastuväiteid. Avalikustamise käigus ettepanekuid ega vastuväiteid ei laekunud.

Loa andja teavitas 11.09.2026 loa muutmise otsuse ja loa eelnõu valmimisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja saatis menetlusosalistele ja huvitatud isikutele tutvumiseks ja arvamuste/vastuväidete esitamiseks (11.09.2026 kiri nr DM-133130-13; HMS § 48 lg 1 ja 2, § 49 lg 1, KeÜS § 47 lg 2, § 48 lg 1, 3 ja 4), määraes ettepanekute ja vastuväidete esitamise võimaluse teates märgitud tähtaja jooksul.

Loa andja tegi eelnõude avalikustamisel ettepaneku, et avalikku arutelu ei korraldata, kui menetlusosalised ei ole ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtjaks esitanud selle suhtes vastuväiteid (HMS § 50 lg 2 p 1, lg 3). Avalikku arutelu ei korraldatud, kuna menetlusosalised ei esitanud loa menetluse ajal selle suhtes vastuväiteid.

Eelnõude avalikustamise käigus ettepanekuid ega vastuväiteid ei laekunud.

Vastavalt HMS § 40 lõikele 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited. Keskkonnaamet küsis Lääne Teed OÜ-lt 11.09.2026 kirjaga nr DM-133130-13 arvamust või vastuväiteid keskkonnaloa muutmise otsuse ja loa eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest, hiljemalt kuupäevaks 29.09.2026.

Lääne Teed OÜ arvamust ei esitanud.

2.3. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnamõju hinnatakse, kui taotletakse luba ja kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju (KeHJS § 3 lg 1 p-d 1 ja 2).

Keskkonnaamet peab andma eelhindangu ja kaaluma keskkonnamõju hindamise (*KMH*) vajalikkust (KeHJS § 6 lg 2³), kuna tegemist on kuni 25 ha suuruse alaga kaevandamisloa taotlusega (KeHJS § 6 lg 2 p 2, § 6¹ lg 3, § 11 lg-te 2 ja 4 ning KeHJS § 6 lg 4 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ (*määrus nr 224*; § 1 lg 1 ja § 3 p 4)).

Eelhindanguga selgitatakse, kas kavandatav tegevus võib eeldatavalt kaasa tuua olulise keskkonnamõju või mitte ning otsustatakse KMH algatamine või algatamata jätmine (KeHJS § 6 lg 2¹, § 6¹ lg 3, § 11 lg-d 2 ja 4). Keskkonnaamet on andnud eelhindangu (registreeritud KOTKAS-s 04.06.2026 nr DM-133130-12), milles leiab, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju, mistõttu KMH algatamine ei ole vajalik. Loa andmisel tuleb siiski arvestada eelhindangus välja toodud keskkonnameetmetega.

3. KAALUTLUSED

3.1. Kaalutlused keskkonnaloa muutmisel

Taotluse lahendamisel ei ole loa andja seotud taotleja õiguslike seisukohtadega, vaid taotluse eesmärgiga - sellega, milliseks tegevuseks taotleja luba soovib. Tegevuse õiguslik kvalifitseerimine haldusmenetluses on loa andja ülesanne (Riigikohtu lahend 3-3-1-74-14, p 13).

Ettevõttel on luba (seaduses ka kui kaevandamisluba) vajalik maapõuest kaevandamiseks (MaaPS § 42 lõige 1). Keskkonnaluba antakse tähtajaliselt, kuna kaevandamisluba antakse kuni 30 aastaks välja arvatud liiva, kruusa, järvelubja, järve- ja meremuda kaevandamiseks, kus luba antakse kuni 15-ks aastaks (MaaPS § 60 lg 1 ja 2). Antud kaevandamisloa muutmistaotlusega loa kehtivusaega ei muudeta.

Korralduse otsustava osa punktiga 1.1. muudetav keskkonnaluba nr KL-516142 annab Lääne Teed OÜ-le kaevandamise õiguse Tammistu II kruusakarjääri ehituskruusa ja ehitusliiva aktiivse tarbevaru plokkidel 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 ja 12.

3.2. Täiendavad kaalutlused keskkonnaloa muutmisel

3.2.1. MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnaloa andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS-i erisusi.

MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamise keskkonnaloa Keskkonnaamet.

MaaPS § 49 lõike 1 kohaselt esitab taotleja kaevandamise keskkonnaloa saamiseks loa andjale taotluse.

MaaPS § 66 lõike 2 p 1 kohaselt võib muuta kaevandamisluba, kui loa omaja taotleb mäeeraldise laiendamist. MaaPS § 68 lõike 3 punkti 2 kohaselt võib mäeeraldist laiendada, kui see on vajalik sellise maavara kaevandamiseks, mille hilisem iseseisev kasutamine peale kehtiva Tammistu II kruusakarjääri korrastamist ei ole majanduslikult põhjendatud õhukese kasuliku kihi paksuse ja väikese varu koguse tõttu. Esitatud taotluse kohaselt soovib loa omaja liita mäeeraldise koosseisu selle lamamis paiknevad ja külgnevad olemasoleva mäeeraldisega paiknevad maavara plokid.

MaaPS § 49 lõike 6 kohaselt saadab keskkonnaloa andja kaevandamise keskkonnaloa taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Kooskõlas MaaPS § 49 lõikega 6 edastas Keskkonnaamet Tammistu II kruusakarjääri keskkonnaloa nr KL-516142 muutmise taotluse 03.11.2025 kirjaga nr DM-133130-6 Lääneranna Vallavalitsusele arvamuse

avaldamiseks. Kohaliku omavalitsuse üksus nõustus 11.02.2026 korraldusega nr 55 (registreeritud KOTKAS-s 16.02.2026 kuupäeval numbriga DM-133130-8) keskkonnanaloo muutmisega tingimusi esitamata.

MaaPS § 50 lõike 6 kohaselt tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjätmeid, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmeheidlale jäätmeseaduse § 35² tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjätmete kohta. Tammistu II kruusakarjääri keskkonnanaloo nr KL-516142 muutmise taotluse kohaselt korraldatakse karjäär metsamaaks ja veekoguks. Taotleja ei kavanda karjäärist saadava materjali äraviskamist, kasutuselt kõrvaldamist või loobumist selle kasutusele võtmisest või kasutusest hoidmist. Kogu kaevandamisel saadav materjal on kavas kaubastada või kasutada. Samuti on kasutatav kogu eemaldatud katend, mille kogumahuks on 101 tuh m³. Katend kasutatakse täielikult korraldamistöödel ammendatud kaeveõõne põhja ja nõlvade katmiseks. Kaevandamise ajal saab vajadusel katendist rajada müra- ja tolmutõkkevalle. Eelnevale tuginedes ei ole keskkonnanalole jätmete eriosa lisamine vajalik. Juhul kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjätmeid siiski tekib, on kohustus ka kaevandamise jättekava esitada või taotleda selleks keskkonnanaluba.

KeÜS § 42 lõike 1 punkti 5 kohaselt peab keskkonnanaloo taotluses märkima kavandatava tegevuse eesmärgi ja põhjenduse. Keskkonnanaloo muutmise taotluse seletuskirjas on kirjeldatud, et olemasolev mäeeraldis hõlmab täiendavalt arvele võetud maavaravaru plokkide, millest osad asetsevad mäeeraldisel lamamis (plokkid 6 ja 7) ja teised külgnivad olemasoleva mäeeraldisega (plokkid 8, 9, 10). Seega taotleb Lääne Teed OÜ kruusakarjääri laiendamist horisontaalselt ja vertikaalselt maardla plokkide 6 kuni 10 hõlmamiseks mäeeraldisega, kuna kaevandamise ja korraldamise seisukohalt on otstarbekas lamamis paiknev maavara ammendada koos olemasoleva loaga määratud mäeeraldisega. Laiendamist taotletakse enne, kui maavara olemasoleva mäeeraldisel piires on ammendumas, sest selliselt on võimalik maavara ammendada korraga täies ulatuses ja saab jooksvalt alustada kaevandatava maa korraldamisega. Laiendamisega liidetakse mäeeraldisel selle lamamis ja külgedel paiknevad allpool veetaset paiknevad maavara plokkid, mille hilisem eraldi kaevandamine nõuaks eritehnikat. Seega on mäeeraldisel laiendamine põhjendatud, kuna lisanduva maavara hilisem iseseisev kaevandamine ei ole majanduslikult ja mäetehniliselt otstarbekas. Kaevandamiseks taotletav maavara leiab kasutust tsiviil- ja teedehituse valdkonnas.

Vastavalt strateegilises dokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“ toodud eesmärkidele ja põhimõtetele tuleb maardlate kasutusse võtmisel eelistada juba avatud maardlate maksimaalset võimalikku kasutamist, mille kohta on piisavalt vajalikku informatsiooni nii keskkonnatingimuste kui ka kaevandamise tehnoloogiliste võimaluste kohta. Kaevandamise jätkamine juba avatud ja kaevandamisega rikutud maa-alal on keskkonnasäästlikum kui täiesti uute alade kasutusele võtmine. Tammistu II kruusakarjääri mäeeraldisel laiendamise saab lugeda kooskõlas olevaks juba avatud maardla maksimaalse võimaliku kasutamise eesmärgiga, tagades maavarade registris arvel oleva maavaravaru võimalikult täieliku väljamise minimaalsete kadude ja jääkidega. Taotletava karjääri puhul on tegemist töös oleva karjääriga, mille laiendamisega väljatakse maardla ressurss maksimaalses

mahus.

3.2.2. Kinnistu kasutusõigus

Tegevuskoha kinnistud ei kuulu ettevõttele. Tegevuskoht paikneb riigile kuuluvatel Tammistu kruusakarjäär 1 (katastritunnus 43001:001:1369), Tammistu kruusakarjäär 2 (katastritunnus 43001:001:1370), Varbla metskond 63 (katastritunnus 43001:001:1373) ja eraomandis oleval Tammistu-Uuetoa (katastritunnus 86302:003:0130) kinnistul. Tammistu-Uuetoa kinnistul ploki 11 ja 12 kaevandamiseks on allkirjastatud Lääne Teed OÜ esindaja ja maaomaniku vahel 23.09.2025 vastav leping. Riigile kuuluvate kinnistute kasutamise rendileping sõlmitakse peale keskkonnaloa andmist.

3.3. Loa muutmisest keeldumise aluste hindamine

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb loa muutmisest keeldumise aluseid.

Keskkonnaametile teadaolevalt ei esine loa muutmisest keeldumise aluseid (KeÜS § 52 lg 1 ja 2, MaaPS § 55).

- tegevus vastab õigusaktidega sätestatud nõuetele (KeÜS § 52 lg 1 p 4, MaaPS § 55 lg 1).
- tegevusega ei kaasne keskkonnoahtu (KeÜS § 52 lg 1 p 6). Keskkonnaamet järeldas, et tegevusel puudub oluline keskkonnamõju 04.06.2026 dokumendiga nr DM-133130-12.
- tegevusega kaasnevate heidete lisandumisel ei ole keskkonna kvaliteedi piirväärtus ületatud (KeÜS § 52 lg 1 p 8).
- loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga, mis on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis "Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050" (MaaPS § 55 lg 2 p 10). Samuti ei tuvastatud vastuolusid teiste valdkondade eriseadustega. Eelhinnangus kui ka korralduses on nimetatud erinevaid aspekte, millele on vaja tähelepanu pöörata arvestades sotsiaalse keskkonna, looduskeskkonna, liigikaitse, julgeoleku ja kultuuri valdkonna seadustes väljendatud riigi huvi.
- Kohaliku omavalitsuse üksus nõustus keskkonnaloa muutmise taotlusega. Samuti ei esitanud kohalik omavalitsus arvamust loa muutmise ega loa eelnõude kohta.
- tehtavad tööd ei mõjuta oluliselt ebasoodsalt kaitstavat loodusobjekti (MaaPS § 55 lg 2 p 12). KMH eelhinnangu järeldus oli, et Tammistu II kruusakarjääri tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju.
- taotleja ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamise ega kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri päring seisuga 01.10.2026, MaaPS § 55 lg 3 p 1).

- MaaPS § 55 lg 2 p-d 1-9 ja lg 3 p-d 2-3 toodud asjaolusid Tammistu II kruusakarjääri mäeeraldise, selle teenindusmaa või nende asukohaga seoses ei esine, seega ei ole nimetatud punkte keeldumise alusena asjakohane käsitleda.

Maavara kaevandamiseks ja töötlemiseks kasutatava maa katastriüksuse sihtotstarve määramise ja muutmise nõuded on sätestatud maakatastriseaduses. Tammistu kruusakarjäär 1 ja Tammistu kruusakarjäär 2 kinnistu maakasutuse sihtotstarbeks on määratud mäetööstusmaa 100%, Varbla metskond 63 sihtotstarbeks kaitsealune maa 70% ja maatulundusmaa 30% ning Tammistu-Uuetoa kinnistu sihtotstarbeks maatulundusmaa 50% ja mäetööstusmaa 50%.

3.4. Kõrvaltingimuste seadmine

Haldusorgan võib anda haldusakti kõrvaltingimusega, milleks muu hulgas on haldusakti hilisema muutmise, kehtetuks tunnistamise või kõrvaltingimuse kehtestamise võimaluse jätmine (HMS § 53 lg 1 p 4). Haldusakti kõrvaltingimuse võib määrata siis, kui haldusakti andmine tuleb otsustada halduse kaalutusõiguse alusel (HMS § 53 lg 2 p 3). Keskkonnaluba on haldusaktiks, mille andmise või mitte andmise ning mille kehtivuse otsustab loa andja kaalutusõiguse alusel.

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutusõigust tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). MaaPS § 56 lõike 1 punkti 9 kohaselt märgitakse kaevandamisloale meetmed, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest tuleneva keskkonnahäiringu vähendamiseks. Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

3.4.1. Kohaliku omavalitsuse üksuse esitatud tingimused

Lääneranna Vallavalitsus nõustus 11.02.2026 korraldusega nr 55 (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 16.02.2026 kiri nr DM-133130-8) Tammistu II kruusakarjääri keskkonnaloa nr KL-516142 muutmise lisatingimusteta.

Keskkonnaamet saatis HMS § 40 lõike 1 alusel 11.09.2026 kirjaga nr DM-133130-13 Tammistu II kruusakarjääri keskkonnaloa nr KL-516142 muutmise korralduse ja loa eelnõu soovi korral arvamuse avaldamiseks Lääneranna Vallavalitsusele, paludes arvamust hiljemalt kuupäevaks 29.09.2026. Lääneranna Vallavalitsus arvamust ei esitanud.

3.4.2. Eelhinnangus esitatud keskkonnameetmed

Keskkonnaamet on kavandatava tegevuse kohta andnud keskkonnamõjude eelhinnangu ning

otsustanud 04.06.2026 kirjaga nr DM-133130-12 Tammistu II kruusakarjääri keskkonnaloa nr KL-516142 muutmise taotlusele jätta KMH algatamata. Eelhinnangus analüüsiti kruusakarjääri tööga kaasnevate keskkonnanäringute võimalikku teket ja levimist ning intensiivsust. Eelhinnangu lõppjäreldeusena leiti, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju. Kavandatava tegevuse mõjualana käsitleti mäeeraldisel teenindusmaad ning ca 250 m ümber selle, kuna nii kaugale võib teoreetiliselt ulatuda müra- või tolmuäiring. Kaevandamisel veetaseme alandamist (vee väljapumpamist ega ärajuhtimist) ei toimu. Võimalik mõju põhja- ja pinnaveele on seotud kaevandamiseks kasutatavate seadmete avariilukordadega.

Tammistu II kruusakarjäär asub hajaasustusalal, lähimad majapidamised on ca 2,8 km kaugusel edelas katastriüksusel Võibisauna (katastritunnus 86301:007:0084) ja läänes Matu (katastritunnus 86301:007:0245) maaüksused. Mäeeraldisel teenindusmaa lähiumbruses on valdavalt riigimandis olevad metsamaad.

Eelhinnangus esitatud kaalutluste alusel tuleb loa muutmisel arvestada järgmiste keskkonnametmetega:

- 1. Juhul kui loa omaniku tegevuse tõttu peaks hiljem piirkonna majapidamiste veevarustuses ilmema ääringuid, siis on loa omaniku kohustus ääringud koheselt kõrvaldada.*
- 2. Kui loa omaniku väitel ei ole veevarustuse ääringud seotud kaevandamisega, tuleb kaevandajal tellida täiendav eksperthinnang, mille raames antakse hinnang, kas kaevude veetaseme ja vee kvaliteedi muutused on tingitud kaevandamisest. Eksperthinnang tuleb esitada Keskkonnametile.*
- 3. Kui eksperthinnangu on tõendatud, et veetase karjääri mõjupiirkonnas olevates kaevudes on langenud tarbimist mittevõimaldavale tasemele või vee kvaliteet on halvenenud kaevandaja tegevuse tõttu, siis tuleb arendajal asendada need sügavamatest veekihtidest toituvate kaevudega ja kanda kõik sellega kaasnevad kulud (s.h. põhjendatult vanade kaevude tamponeerimine ja uute veetrasside toomine hooneteni). Uued kaevud tuleb rajada nii ruttu kui võimalik, kuid mitte hiljem kui 1 kuu jooksul.*
- 4. Kaevandamisel ja kaevise transportimisel kasutatavate masinate ja mehhanismide pidevaks tehniliseks kontrollimiseks, hooldamiseks ja tankimiseks tuleb rajada mäeeraldisel või selle teenindusmaa territooriumile teenindusplats, vältimaks kütuse ning õlide leket pinnasesse ja põhjavette.*
- 5. Vältimaks karjääris toimuvast tegevusest ja kaevise transpordist tulenevate saasteaine peenosakeste levikut teenindusmaa piiridest väljapoole, tuleb kuival aastaajal niisutada laadimisoperatsioonide- ja kaeveala ning seal paiknevaid teid. Lisaks tuleb piirata liikumiskiirust.*

3.4.3. Keskkonnaloale lisatavad kõrvaltingimused

Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldisel teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele. Ettevõttele Lääne Teed OÜ kuuluvale keskkonnaloale nr KL-516142 on kantud kaks kõrvaltingimust:

1. Tolmu leviku vähendamiseks tuleb kuival perioodil purustatavat tooret, karjääriseseid teid ning platse niisutada ja vajadusel töödelda kloriididega.
2. Kaevandamisel, kaevis laadimisel või masinate hooldamisel ja tankimisel tuleb naftasaaduste pinnasesse ja põhjavette sattumise võimalus minimeerida. Kaevandamisel tuleb kasutada vaid korrasolevat kaevandamistehnikat ning tehnika hooldamist ja remonti tuleb teha vaid selleks kohandatud alal. Võimaliku tekkinud reostuse likvideerimiseks peab olema karjääris töötajatel teada kindel tegevusplaan ja tagatud töövahendid.

Kuna lähimad tundlikud objektid (eluhooned) jäävad ca 2,8 km kaugusele, võib eeldada et tegevusega kaasnevad häiringud jäävad piirnormidesse, kuid keskkonnaloa omanik peab kasutusele võtma kõik võimalikud meetmed häiringute levimise vältimiseks. Seega jätab Keskkonnaamet kõrvaltingimuse 2 kehtima muutmata sõnastuses, kuid väljakujunenud praktikast lähtuvalt ja parema kontrollitavuse huvides sõnastab tingimuse nr 1 järgmiselt: *Sademetevaesel perioodil, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5 °C ning toimub kaevandamistegevus, on keskkonnaloa omanikul kohustus kasta karjääris kaevis transportimisel kasutatavaid karjääriseseid teid ja platse. Kui kaevandamist (maapõueseaduse § 6 alusel) ei toimu, ei ole kohustust teid kasta.*

Tammistu II kruusakarjääris kaevandamisel ei pumbata vett välja ja seega ei ole oodata ka põhjaveetaseme olulist alandamist. Eelhinnangu põhjal ei riku põhjaveetasemest madalamal paikneva maavara kaevandamine piirkonna veerežiimi ega mõju negatiivselt veekvaliteedile. Võimalik mõju veekvaliteedile on seotud kaevandamiseks kasutatavate seadmete avariiolekordadega. Juhul kui loa omaniku tegevuse tõttu peaks hiljem piirkonna majapidamiste veevarustuses ilmema häiringuid, siis on loa omaniku kohustus häiringud kohe koheselt kõrvaldada. Eelhinnangu ja käesoleva korralduse põhjenduste alusel lisab Keskkonnaamet antavale loale juurde järgmised kõrvaltingimused:

3. Juhul kui loa omaniku tegevuse tõttu peaks hiljem piirkonna majapidamiste veevarustuses ilmema häiringuid, siis on loa omaniku kohustus häiringud kohe koheselt kõrvaldada.
4. Kui loa omaniku väitel ei ole veevarustuse häiringud seotud kaevandamisega, tuleb kaevandajal tellida täiendav eksperthinnang, mille raames antakse hinnang, kas kaevude veetaseme ja vee kvaliteedi muutused on tingitud kaevandamisest. Eksperthinnang tuleb esitada Keskkonnaametile.
5. Kui eksperthinnangu on tõendatud, et veetase karjääri mõjupiirkonnas olevates kaevudes on langenud tarbimist mittevõimaldavale tasemele või vee kvaliteet on halvenenud kaevandaja tegevuse tõttu, siis tuleb arendajal asendada need sügavamatest veekihtidest toituvate kaevudega ja kanda kõik sellega kaasnevad kulud (s.h. põhjendatult vanade kaevude tamponeerimine ja uute veetrasside toomine hooneteni). Uued kaevud tuleb rajada nii ruttu kui võimalik, kuid mitte hiljem kui 1 kuu jooksul.

3.5. Avalikustamise käigus esitatud ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Tammistu II kruusakarjääri keskkonnaloa nr KL-516142 muutmise taotluse avalikustamisel ettepanekuid ega vastuväiteid ei laekunud.

Tammistu II kruusakarjääri keskkonnaloa nr KL-516142 muutmise otsuse ja loa eelnõude avalikustamisel ettepanekuid ega vastuväiteid ei laekunud.

3.6. Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnaloaga kaasnevad käitajal õigusaktidest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima AÕKS, JäätS, VeeS, MaaPS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et õigusaktidest tulenevaid otsekohalduvaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalused kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitse loa omaja meelepea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt: <https://www.keskkonnaamet.ee/et/eesmargid-tegevused/keskkonnakaitse-loa-omaja-meelespea>.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Siret Punnisk
juhataja
maapõuebüroo

Lisad:

1. Keskkonnaluba
2. Mäeeraldise plaan
3. Geoloogilised läbilõiked
4. Korrastatud maa plaan

Teadmiseks: Eesti Geoloogiateenistus, Lääneranna Vallavalitsus, Maa- ja Ruumiamet, Riigimetsa Majandamise Keskus, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet

Jana Katre Ojasoo
spetsialist
maapõuebüroo